

Природно-математички факултет
Универзитета у Крагујевцу
Радоја Домановића 12, 34000 Крагујевац
Телефон: 034/ 336-223
ПИБ: 101041593; Матични број: 07232721
<https://www.pmf.kg.ac.rs/>

ЕЛАБОРАТ ЗА КРАТКИ ПРОГРАМА СТУДИЈА

РУКОВАЛАЦ ДИВЉИМ ЖИВОТИЊАМА У СПЕЦИФИЧНИМ УСЛОВИМА

Фебруар 2024.

Садржај

Увод	3
1. Предуслови за имплементацију кратких програма на ВШУ	3
2. Документација о КП студија	3
3. Циљ и исход КП	3
4. Опис посла за који се припремају полазници	4
5. Одлука ВШУ о прихватању – доношењу КП студија	4
6. Уговор са бар једним послодавцем који је спреман да ангажује полазнике који заврше КП	5
7. Информација о праву уписа и неопходним компетенцијама полазника	5
8. Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености	6
Курикулум за КП	6
9. Број ЕСПБ који обезбеђује КП, односно обим наставног процеса	6
10. Курикулум КП студија	7
11. Списак наставног особља са професионалним подацима и податком о начину ангажовања	7
Табела 1. Научне и стручне квалификације наставника и задужења у настави – Књига наставника	7
Табела 2. Листа ангажованих наставника и сарадника на КП студија	8
Прилог 1. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, наставника на КП студија	8
Прилог 2. Правилник о избору наставног особља на Установи	8
12. Кратки програм треба да укључи и стручну праксу у некој фирми на послу за који се студент кратког програма образује	8
Прилог: Стручна пракса	8
13. Простор за реализацију и материјално-техничка подршка	9
14. Право уписа и компетенције полазника	9
15. Оглашавање КП, пријемни испит, рангирање и упис полазника	9
16. Обавезе кандидата	9
17. Величина наставне групе	9
18. План реализације наставе	9
19. Процедуре за управљање квалитетом кратког програма	9
20. Подаци о висини школарине	9
21. Услови које је ВШУ испунила за реализацију КП студија	9

Увод

Елаборат садржи потребну документацију за кратке програме студија на Природно-математичком факултету Универзитета у Крагујевцу. Елаборат је урађен према *Правилнику о организацији, спровођењу, издавању сертификата и поступку вођења евиденције за кратке програме студија* ("Службени гласник РС", бр. 32 од 3. маја 2019. и бр. 106 од 7. августа 2020. године).

1. Предуслови за имплементацију кратких програма на ВШУ

Кратки програми студија (КП) се уводе на основу исказане потребе послодавца у циљу решавања акутних проблема у погледу недостатка радних места за које се уводи КП и који требају да буду усклађени са захтевима тржишта.

Да би ВШУ реализовала кратак програм студија (КП), претходно је реализовала следеће активности:

1. Промена Статута и навођење кратких програма у истом; [Статут Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу](#);
2. Усвојен акт: [Правилник о поступку припреме, усвајања и контроле квалитета кратких програма](#);
3. Настава на КП ће бити организована комбиновањем класичне (у просторијама Факултета) и наставе на даљину;
4. КП се изводи групно;
5. [Одлука ННВ-а Факултета о започињању процедуре припреме КП](#) (бр. 80/ XXI-1 од 31. 01. 2024. године);
6. [Уговор са послодавцем](#) који је спреман да запосли полазнике који заврше кратки програм (с тим, што он има право избора лица које ангажује) или са послодавцем који је спреман да своје запослене пошаље на додатну обуку кроз КП;
7. [Изјава послодавца о позитивном вредновању курикулума](#);
8. ВШУ својим актима прецизира услове које треба да задовоље стручњаци из праксе да би били укључени у реализацију КП као наставници и сарадници ван радног односа: нпр. високо образовање првог степена, објављени стручни или уметнички радови/остварења у одговарајућој области, радно искуство на пословима за које се студенти обучавају, способност за педагошки рад и сл.
9. Уговор о студирању биће припремљен након акредитовања кратког програма студија, а пре расписивања конкурса.

2. Документација о КП студија:

РУКОВАЛАЦ ДИВЉИМ ЖИВОТИЊАМА У СПЕЦИФИЧНИМ УСЛОВИМА

3. Циљ и исход КП

У многим, пре свега урбаним и високо урбаним срединама јавља се проблем присуства одређених врста дивљих животиња које некада могу представљати потенцијалну опасност по здравље и животе људи. На нивоу Републике Србије не постоји адекватна служба која запошљава особе које су оспособљене за обављање ових, некада сложених задатака. Део услуга тренутно је доступан преко свега неколико служби Зоохигијене и најчешће се односи на врсте које не спадају у категорију дивљих и отровних. Све ово показује да је потребно обучити људе који би на професионалан начин уз знања постигнута усменим и практичним вештинама о начинима безбедног хватања, руковања и враћања у природна станишта могли да на адекватан начин реше или предупреду проблеме који се јављају или се могу јавити у поменутиим срединама.

Кратки програм студија има за **циљ** оспособљавање кадра за безбедно хватање и руковање опасним врстама дивљих животиња у урбаним срединама и безбедно враћање у природна станишта. Специфични циљеви кратког програма студија **Руковалац дивљим животињама у специфичним условима** су:

- Разумевање биологије и екологије животињских врста од интереса;
- Упознавање са законским оквирима заштите врста и њихових станишта;
- Савладавање методологије о безбедном начину збрињавања јединки животињских врста које на специфичан начин доспевају на урбана станишта.

Исход програма

Кратки програм студија треба да оспособи кандидате да након обуке која се заснива на савладавању знања и вештина о биологији и екологији врста од интереса, буду оспособљени да применом стручне методологије приступе безбедном хватању, руковању и уклањању јединки на безбедну локацију. То значи да ће полазници моћи да користе стечена знања и вештине придржавајући се закона, и у складу са тим, приступе отклањању насталих проблема, а у неким случајевима и спречавању понављања истог проблема. Такође, полазници ће моћи да одреде адекватан приступ и да користе одговарајуће методичке поступке за сваки појединачни случај. Осим тога, полазници ће бити оспособљени да користе адекватне методе и инструменте који ће омогућити најефикасније решење проблема.

4. Опис посла за који се припремају полазници

Овај програм ће оспособити полазнике да пруже помоћ у новонасталим проблемским ситуацијама, изазваним појавом одређених, потенцијално опасних врста фауне. Кандидати ће посао моћи да обављају индивидуално или групно. У оквиру ове обуке кандидати ће стећи знања како да на најефикаснији начин приступе безбедном хватању, руковању и уклањању јединки на безбедну локацију. Овај кратки програм студија може да буде од велике користи радницима запосленим у предузећима која се баве пружањем услуга из области зоохијигене, који би уз помоћ стечених знања и вештина олакшали проблеме који се јављају у урбаним срединама. Програм је погодан и за незапослена лица, са стеченим образовањем у сродним областима, јер по завршетку програма руковооци дивљим и отровним врстама животиња добијају акредитовани сертификат, који им може помоћи да брже и лакше пронађу посао.

5. Одлуку ВШУ о прихватању - доношењу КП студија

Прилог: [Одлука ННВ-а Факултета од 14. 02. 2024. године](#) (бр. 100/ XII-1)

6. Уговор са послодавцем који је спреман да ангажује полазнике који заврше КП

Прилог: [Уговор са ЈКП „Ветерина“ Београд](#)

Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу обезбедио је уговор са послодавцем који је спреман да ангажује полазнике који заврше КП или који је спреман да своје запослене пошаље на додатну обуку кроз кратки програм.

7. Информација о праву уписа и неопходним компетенцијама полазника

Право уписа на КП имају лица са завршеним најмање средњошколским образовањем. При упису КП од полазника се очекује поседовање смисла за рад са животињама. Рангирање се спроводи након процеса селекције који се реализује на ВШУ и подразумева интервју са кандидатима ради процене тражених вештина.

8. Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености

Прилог: Уводна табела

Назив КП програма:	Руковалац дивљим животињама у специфичним условима
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм:	Природно-математички факултет – Институт за биологију и екологију, Универзитета у Крагујевцу
Образовно – научно/образовно – уметничко поље:	Природно-математичке науке
Научна, стручна или уметничка област:	Биологија
Врста студија:	Кратки програм студија
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима:	30 ЕСПБ
Назив сертификата:	Руковалац дивљим животињама у специфичним условима
Дужина студија:	1 семестар
Година у којој је започела реализација студијског програма:	/
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов):	2024.
Број студената који студира по овом студијском програму:	20
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм: Основ за овај број јесте број места који стоји у уговору са послодавцем.	20
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког):	Одлука ННВ-а Факултета од 14. 02. 2024. године (бр. 100/ XII-1)
Језик на коме се изводи студијски програм:	Српски
Претходни услови за упис	Средња, виша и висока школа
Уверење о акредитацији ВШУ	ЛИНК
Акредитовани програми из области у којој се реализује кратки програм	Основне академске студије Биологија, Основне академске студије Екологија
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму:	https://www.pmf.kg.ac.rs/

Курикулум за КП

У креирању курикулума учествовали су представници Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу. Предмети се изводе по редоследу који је унапред познат и објављен на веб-сајту Факултета у складу са усвојеним програмом. Сви наведени предмети у плану програма су обавезни предмети и нису условљени другим предметима.

Р. бр.	Назив предмета	Поље	Семестар	Број часова недељно	ЕСПБ
1.	Основе биологије и екологије одабраних група и таксона	ПМ поље	I	2	10
2.	Правни оквири за руковање дивљим врстама животиња	ПМ поље	I	2	10
3.	Стручна пракса	ПМ поље	I	2	10
Укупно часова активне наставе на недељном нивоу				6	
Укупно ЕСПБ					30

9. Број ЕСПБ који обезбеђује КП (и сваки предмет), односно на други начин јасно изражен обим наставног процеса

Број ЕСПБ приказан је у табели.

10. Курикулум КП студија

Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености; Назив предмета, Наставник/Наставници, Статус предмета, Број ЕСПБ, Услов, Циљ предмета, Исходи обуке по предметима, Садржај предмета (теоријска настава+практична настава), Литература, Методе извођења наставе, Оцена знања (максимални број поена 100), Предиспитне обавезе и Завршни испит.

Прилог: [Књиге предмета](#)

Методологија рада:

- Методологија наставе комбиноваће предавања, демонстрације (учење кроз примере), као и сарадњу (рад у групама, индивидуални рад уз менторство, учење кроз рад, дискусије и сл.).
- Предвиђено је да настава буде интерактивна, поступна и заснована на практичном раду.
- На почетку реализације сваког предмета биће представљена структура, циљеви и очекивани резултати. Евалуација исхода обавља се провером знања и вештина и укључује континуирано праћење и завршну проверу за сваки предмет.
- Полазници ће у оквиру обуке, под менторством, бити у прилици да обаве праксу у одговарајућим установама.
- Онлајн систем користиће се за постављање инструкција, литературе, видео и других наставних материјала, примера, задатака и тестова. Онлајн систем користиће се за међусобну комуникацију полазника у оквиру форума, као и за комуникацију полазника са предавачима.

Материјал који ће бити коришћен за КП студија:

За потребе обуке предавачи ће посебно дизајнирати и припремити материјале у различитим форматима који ће бити доступни полазницима. За сваки предмет ће се унапред истакнути план рада по датумима. План рада садржи и: назив теме, назнаку материјала за самостални рад или упутства за рад у групама. План по потреби садржи и напомену о томе шта полазници треба самостално да припреме ради ефикасне реализације одређеног блока часова.

11. Списак наставног особља са основним професионалним подацима и податком о начину ангажовања

У прилогу елабората у оквиру Табеле 1 дат је списак наставника Факултета са њиховим основним професионалним подацима и линковима ка њиховим научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Табела 1. [Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави – Књига наставника.](#)

Табела 2. Листа ангажованих наставника и сарадника на КП студија

Р.Б.	Наставник	Звање	УНО	Часови активне наставе на КП студија	Укупно часова активне наставе на свим КП студија	Процент запослења у установи
1.	Др Растко Ајтић	Доцент	Зоологија	4	4	100%
2.	Др Филип Вукајловић	Доцент	Зоологија	4	4	100%

Прилог 1. [Уговори о раду, избори у звања, дипломе, наставника и сарадника ангажованих на КП студија.](#)

У Прилогу 1 елабората дат је списак наставника Факултета са њиховим уговорима о раду, одлукама о изборима у звања и дипломама.

Прилог 2. [Правилник о избору наставног особља на Установи.](#)

12. Кратки програм треба да укључи и стручну праксу у некој фирми на послу за кога се студент кратког програма образује.

Прилог: Стручна пракса ([Спецификација стручне праксе Табела 5.2А](#))

13. Простор за реализацију и материјално-техничка подршка

Факултет поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Факултет обезбеђује одвијање свих облика рада у просторијама адекватног типа: слушаонице, учионице, лабораторије. Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе.

Величина, доступност и квалитет простора и опреме за потребе наставе и управе на Факултету одговарају стандардима. Све просторије задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке, хигијенске и наменске услове. Објекат има грађевинску и употребну дозволу и испуњава здравствене и сигурносне стандарде.

Просторије у којима се одвија настава садрже адекватну техничку и другу опрему. Опремљеност Факултета обухвата: информационо-комуникациону опрему, технику и средства; опремљеност простора адекватним класичним и савременим средствима и опремом методичко-дидактичког типа.

Факултет поседује Компјутерску лабораторију и Центар за учење који су опремљени најсавременијим техничким уређајима.

14. Право уписа и компетенције полазника

Право уписа имају кандидати који су завршили најмање средње образовање и поседују смисао за рад са животињама.

15. Оглашавање КП, пријемни испит, рангирање и упис полазника

Оглашавање КП обавља се на сајту Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, као и на друштвеним мрежама установе и у медијима. По пријављивању кандидата, према унапред утврђеном конкурсном, организује се пријемни испит који се састоји од интервјуа за процену потребних вештина. Кандидати се рангирају на основу успеха у претходном образовању и резултата интервјуа. Комисију за спровођење пријемног испита и упис одређује Наставно-научно веће Факултета.

16. Обавезе кандидата

Обавеза кандидата је да редовно реализује све обавезе предвиђене садржајем кратког програма студија и Уговором о студирању. Посебна обавеза кандидата јесте да се у установи у којој обављају праксу понашају у складу са радним, етичким и другим стандардима установе.

17. Величина наставне групе

Предвиђено је да величина наставне групе буде највише 20 студената.

18. План реализације наставе

Настава ће се реализовати током 4 месеца са почетком који одреди управа Факултета, непосредно по окончању уписа полазника на КП. Часови се одржавају у прилагођеним терминима, или у блоковима током викенда, у складу са могућностима и потребама полазника, у просторијама Факултета и путем онлајн платформе (комбиновано).

19. Процедуре за управљање квалитетом кратког програма

Процедуре за управљање квалитетом у кратком програму студија:

- Евалуација педагошког рада наставника, евалуација предмета – најмање једном у току трајања КП.
- Евалуација компетенција полазника од стране послодаваца – једном годишње.
- Интерне анализе успешности наставе и праксе, као и напредовања полазника од стране наставног особља и ментора на пракси, са конкретним предлозима за унапређење квалитета.

20. Подаци о висини школарине (материјалне противвредности која мора да буде уплаћена за право уписа и реализације наставе кратког програма, а коју измирује приликом уписа).

Висина школарине је одређена на бази трошкова одржавања наставе и осталих активности везаних за организацију кратког програма студија и износи 50000 динара.

21. Услови које је ВШУ испунила за реализацију КП студија

1. Приликом акредитације, ВШУ је навела спремност да организује КП из области у којој има акредитован и реализован бар један студијски програм.
2. ВШУ је активност за КП унела у Статут и има одговарајуће акте којима се на ближи начин уређује припрема, доношење и реализација КП.
3. КП се организује у обиму наставног процеса од 6 часова активне наставе (30 ЕСПБ).
4. Активна настава обухвата теоријска предавања и практичне вежбе у обиму од 6 часова (односно интегрисана предавања и вежбе) недељно и додатну праксу/обуку на радном месту у обиму од 10% од часова активне наставе.
5. Настава на КП ће бити организована комбиновањем класичне (у просторијама Факултета) и наставе на даљину.
6. При упису на студијски програм основних академских, односно основних струковних студија може се вршити признавање ЕСПБ бодова стечених у оквиру КП.
7. На захтев лица које је завршило КП и које се уписало у прву годину студијског програма основних академских, односно основних струковних студија, ВШУ може признати предмете/делове предмета које је студент положио у оквиру КП, зависно од степена преклапања са предметима уписаног студијског програма. О извршеном признавању ВШУ доноси посебну одлуку о признавању са образложењем, у складу са актом којим на ближи начин уређује припрему, доношење и реализацију КП, у којој се наводе предмети/делови предмета који су положени у оквиру КП и одговарајући број ЕСПБ који могу бити признати на уписаном студијском програму.
8. Полазнику који је положио све испите или је прошао верификацију стеченог знања и вештина, тј. који је успешно стекао предвиђене исходе учења, ВШУ издаје сертификат о завршеном КП. Ова исправа представља потврду да је полазник обучен и оспособљен да обавља конкретан посао.
9. У додатку сертификата, наводе се:
 - а) списак предмета, које је студент положио, са припадајућим ЕСПБ и добијеном оценом;
 - б) знања и вештине, као исходи учења, које је стекао студент, а који су релевантни за посао за који се издаје сертификат;
 - ц) опис посла за који је носилац сертификата оспособљен.
10. ВШУ је дужна да води евиденцију о реализованим КП и издатим сертификатима у складу са законом којим се уређује високо образовање и својим општим актима. Евиденција се води у штампаној форми, а може се водити и електронски.